

WZORNIK HAFTÓW

Hafty śląskie

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Zrealizowano w ramach stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Szanowni Państwo,

Oddajemy dzisiaj w Państwa ręce wzornik haftów z terenu powiatu opolskiego. Autor opracowania, Piotr Szafranski, stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w roku 2023, przedstawia wyniki swoich badań terenowych. Członek Stowarzyszenia Twórców Ludowych w dziedzinie plastyki obrzędowej specjalizuje się nie tylko w zdobnictwie kroszonki, ale także w wielu innych obszarach. Promotor lokalnych tradycji regionu, w którym jego rodzina mieszka od wielu pokoleń, z pasją oddaje się hafciarstwu. Popularyzator wiedzy z zakresu niematerialnego dziedzictwa kulturowego społeczności, która określa jego tożsamość, umiejętnie łączy promowanie regionu z przekazem międzypokoleniowym, istotnym dla zachowania żywotności tradycji. W centrum zainteresowania Konwencji UNESCO 2003 w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego pozostaje człowiek, który dla Piotra Szafranskiego jest skarbnicą umiejętności, wiedzy minionych pokoleń, wyzwań twórczych, podkreślających różnorodność kulturową lokalnych społeczności.

*Joanna Cicha-Kuczyńska
Radca ds. UNESCO
Departament Ochrony Zabytków
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Sekretarz Rady ds. Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego*

Pprzed Państwem wzornik haftów, wzornik który jest efektem pracy w ramach sześciomiesięcznego stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jest to wydanie wyjątkowe, jedyne w swoim rodzaju pod kilkoma względami. Po przeprowadzeniu prac terenowych, zebraniu i usystematyzowaniu materiału podjąłem decyzję, że w tym wydaniu zamieszone zostaną tylko hafty wykonane ściegiem płaskim. Hafty te są najbardziej efektywne, w miarę łatwe do wykonania i przeniesienia na obrusy czy współczesne elementy garderoby. Haftom wykonanym ściegiem krzyżykowym czy półkrzyżykowym należało by poświęcić osobny wzornik.

Zamieszczone wzory haftów nie były dotychczas publikowane, gdyż zostały zebrane podczas prac w terenie. Zazwyczaj osoby przybywające na spotkania przynosiły pamiątki rodzinne, takie jak fartuchy i chusty, do tej pory skrzętnie przechowywane w zakamarkach domowych szaf, mające swoją historię, historię rodzin Śląskich i do których to szaf powróciły. Możliwość sfotografowania haftów pozwoliła na opracowanie wzorów i zamieszczenie ich w tym wzorniku. Wzornik jest ilustrowany motywami haftów co dodatkowo go wzbogaca, gdyż można sobie wyobrazić jak haft mógł wyglądać w oryginale.

Mam nadzieję, że oddany w Wasze ręce wzornik stanie się inspiracją do tworzenia własnoręcznych haftów, a motyw specyficzny dla haftów śląskich stanie się motywem zdobniczym kojarzonym z regionem. Motywem pożądanym, z którego mieszkańcy powiatu opolskiego, jak i regionu całego Górnego Śląska, będą dumni i będą się z nim utożsamiać.

Piotr Szafrński

twórca ludowy

zrzeszony w Stowarzyszeniu Twórców Ludowych w Lublinie

Hafty

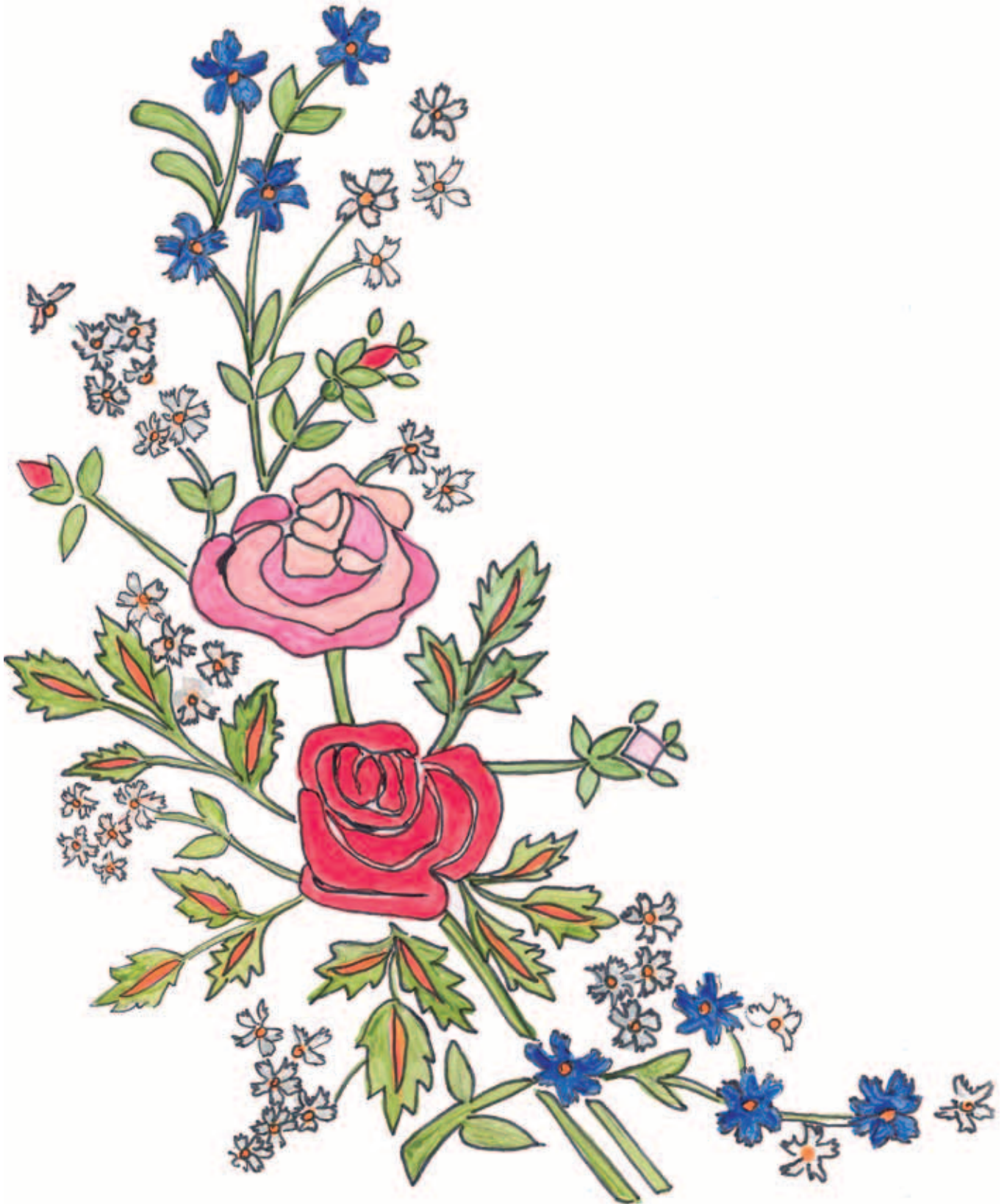
- 6 | **haft 1**
Fartuch czarny, jedwabny, haftowany jedwabną nicią
Dobrzeń Wielki (gm. Dobrzeń Wielki)
- 8 | **haft 2**
Fartuch czarny, jedwabny, haftowany jedwabną nicią
Górki (gm. Prószków)
- 10 | **haft 3**
Góra makatki haftowana muliną na Inie
Zagwizdzie (gm. Murów)
- 12 | **haft 4**
Dół makatki haftowany muliną na Inie
Zagwizdzie (gm. Murów)
- 14 | **haft 5**
Chusta świąteczna, szara, haftowana muliną
Popielów (gm. Popielów)
- 16 | **haft 6**
Chusta świąteczna, czarna, haftowana jedwabną nicią
Popielów (gm. Popielów)
- 18 | **haft 7**
Fartuch świąteczny, czarny, haftowany czarnym jedwabiem
Kup (gm. Dobrzeń Wielki)
- 20 | **haft 8**
Fartuch świąteczny, niebieski, haftowany srebrną nicią
Chrzęstowice (gm. Chrzęstowice)
- 22 | **haft 9**
Fartuch świąteczny, biały, haftowany muliną
Chrzęstowice (gm. Chrzęstowice)

- 24 | **haft 10**
Fartuch czarny, jedwabny, haftowany jedwabną nicią
Górki (gm. Prószków)
- 26 | **haft 11**
Fartuch czarny, jedwabny, haftowany muliną
Górki (gm. Prószków)
- 28 | **haft 12**
Fartuch czarny, jedwabny, haftowany jedwabną nicią
Górki (gm. Prószków)
- 30 | **haft 13**
Fartuch świąteczny, jedwabny, czarny, haftowany jedwabiem
Popielów (gm. Popielów)
- 32 | **haft 14**
Fartuch świąteczny, biały, haftowany muliną
Chrzęstowice (gm. Chrzęstowice)
- 34 | **haft 15**
Fartuch świąteczny, biały, haftowany muliną
Chrzęstowice (gm. Chrzęstowice)
- 36 | **haft 16**
Fartuch świąteczny, jedwabny, czarny, haftowany jedwabiem
Zimnice Wielkie (gm. Prószków)
- 38 | **haft 17**
Fartuch czarny, jedwabny, haftowany muliną
Jelowa (gm. Lubniany)
- 40 | **haft 18**
Fartuch świąteczny, czarny, jedwabny, haftowany jedwabną nicią
Dobrzeń Wielki (gm. Dobrzeń Wielki)
- 42 | **haft 19**
Fartuch codzienny w biało-niebieskie pasy, haftowany muliną
Komprachcice (gm. Komprachcice)
- 44 | **zestawienie mulin**

haft 1

Fartuch czarny, jedwabny, haftowany jedwabną nicią
Dobrzeń Wielki (gm. Dobrzeń Wielki)

6

1500

1510

1541

1543

1570

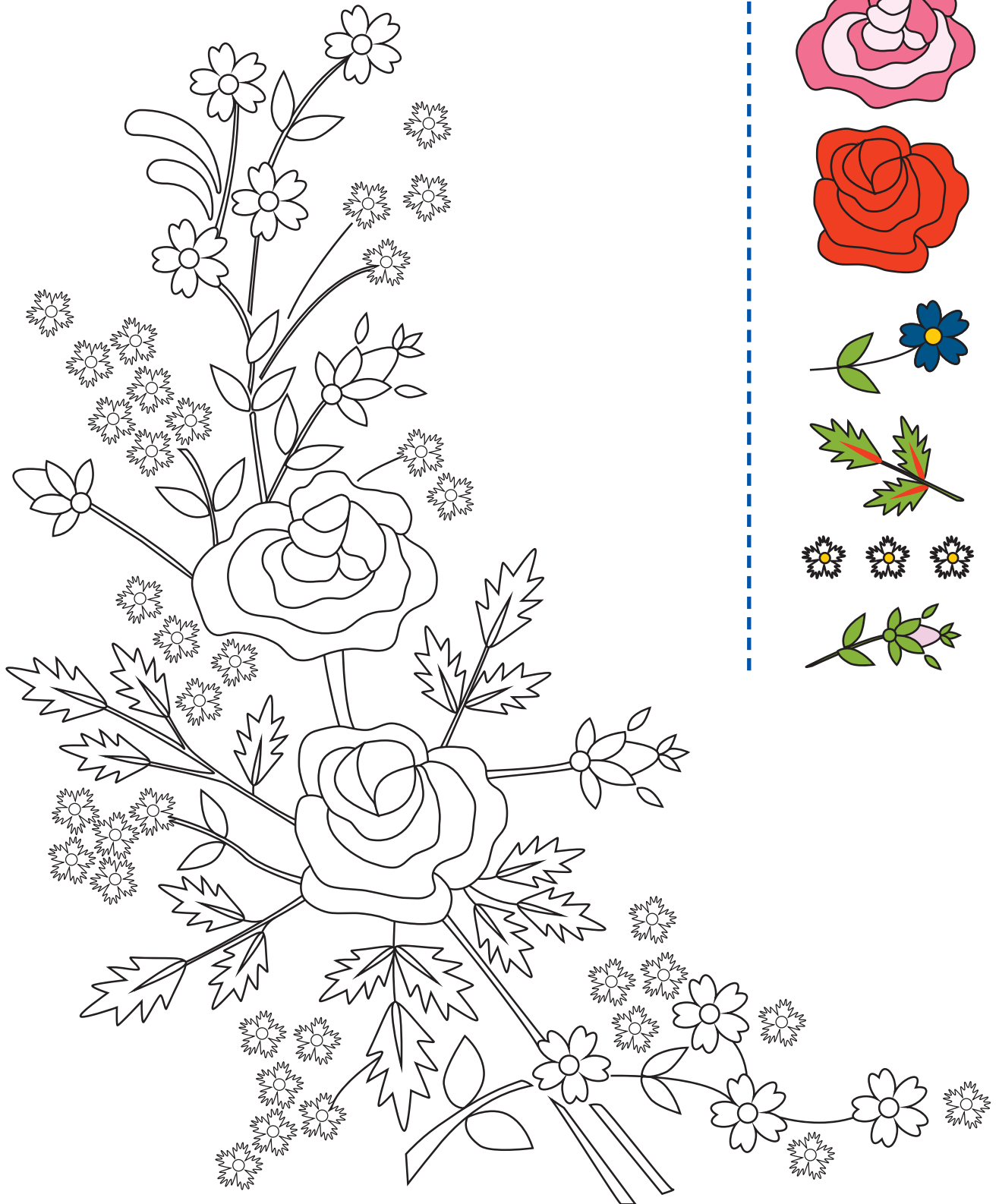
1598

1613

1692

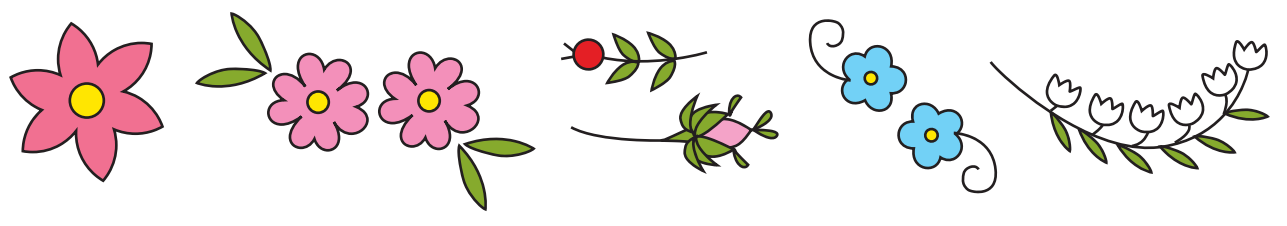
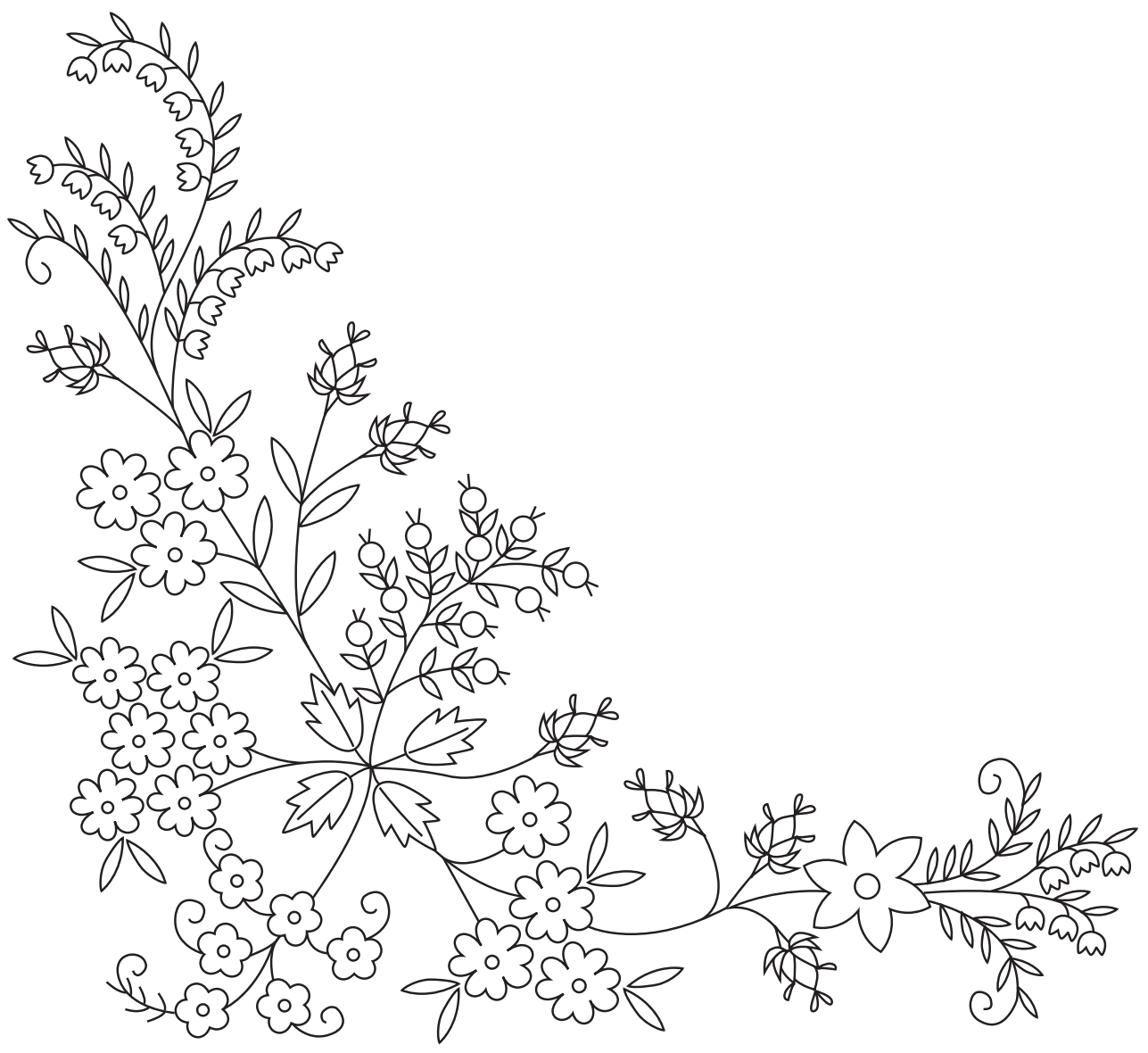

haft 2

Fartuch czarny, jedwabny, haftowany jedwabną nicią
Górki (gm. Prószków)

8

haft 3

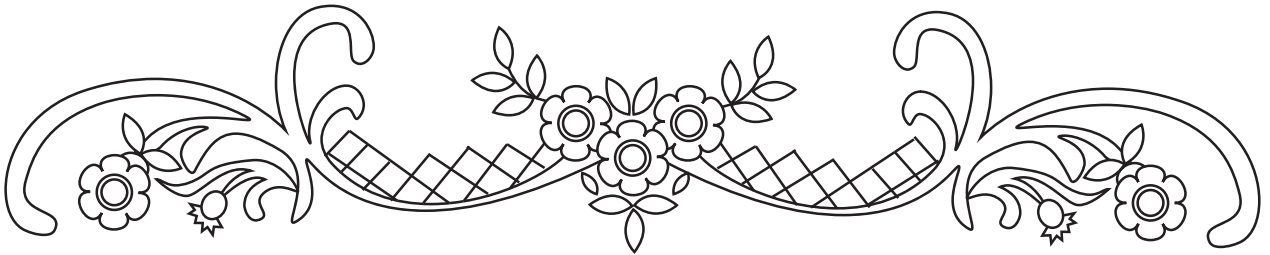
Góra makatki haftowana muliną na lnie
Zagwiździe (gm. Murów)

10

1542

haft 4

Dół makatki haftowany muliną na Inie
Zagwiździe (gm. Murów)

12

1542

haft 5

Chusta świąteczna, szara, haftowana muliną
Popielów (gm. Popielów)

14

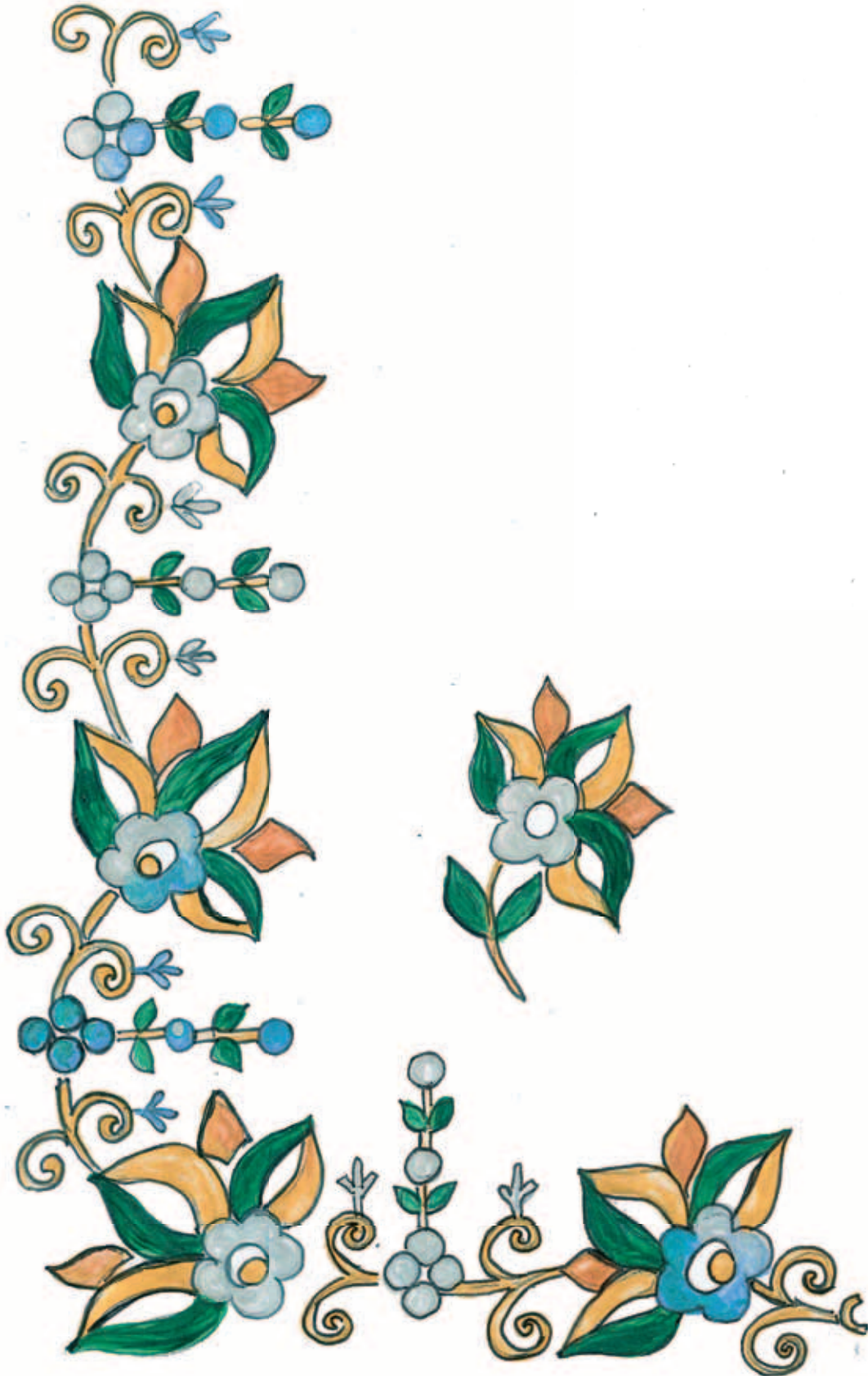

haft 6

Chusta świąteczna, czarna, haftowana jedwabną nicią
Popielów (gm. Popielów)

16

1620A

1689

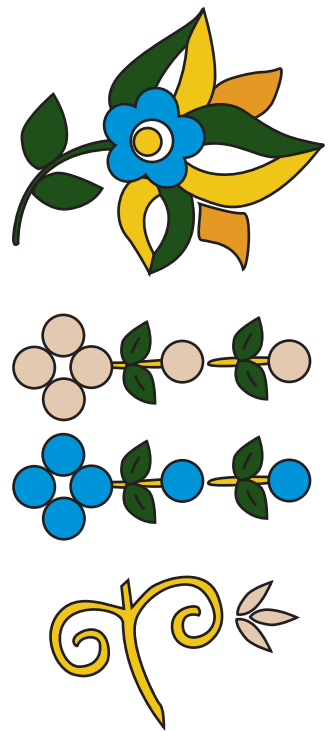
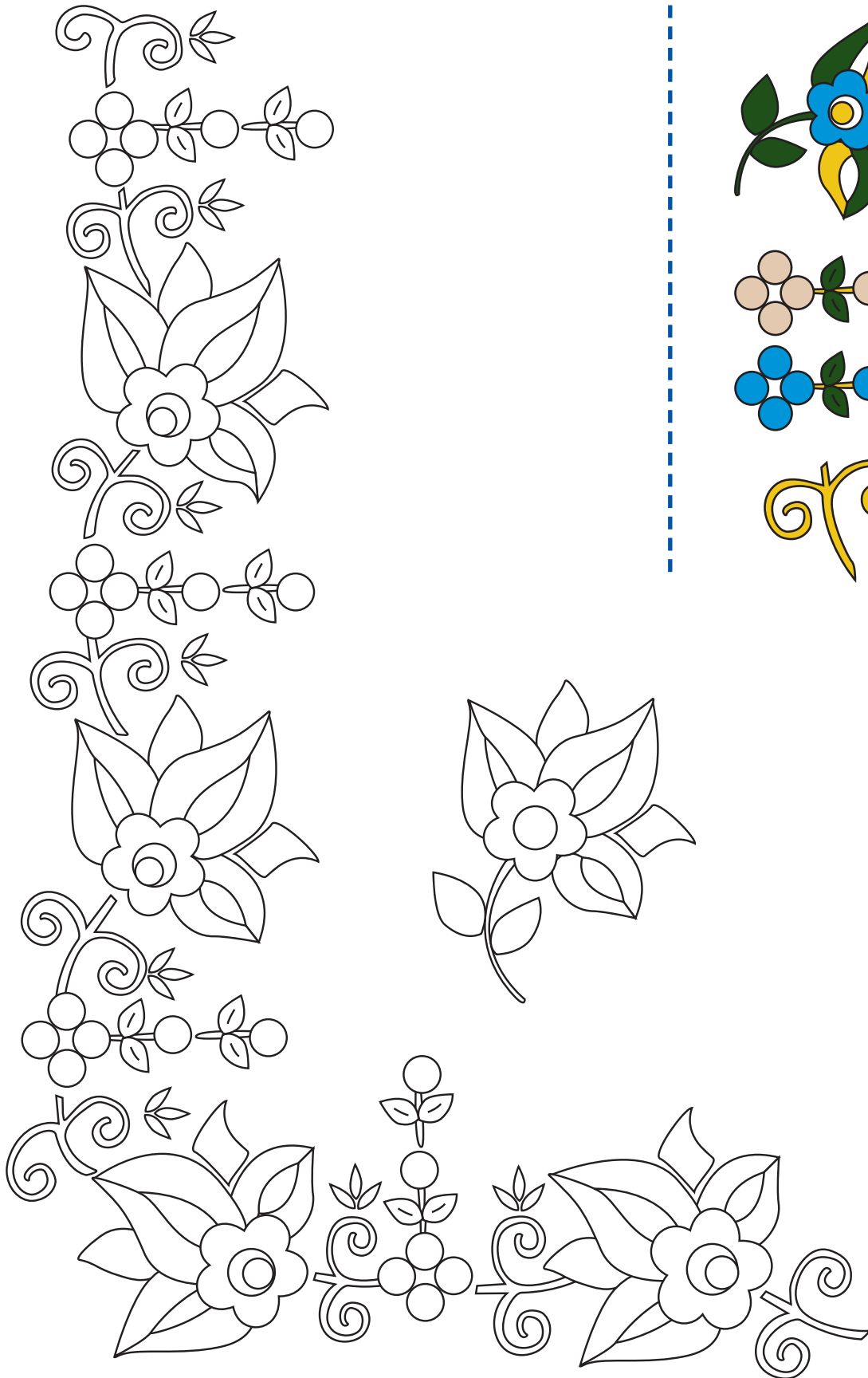
1721A

1739

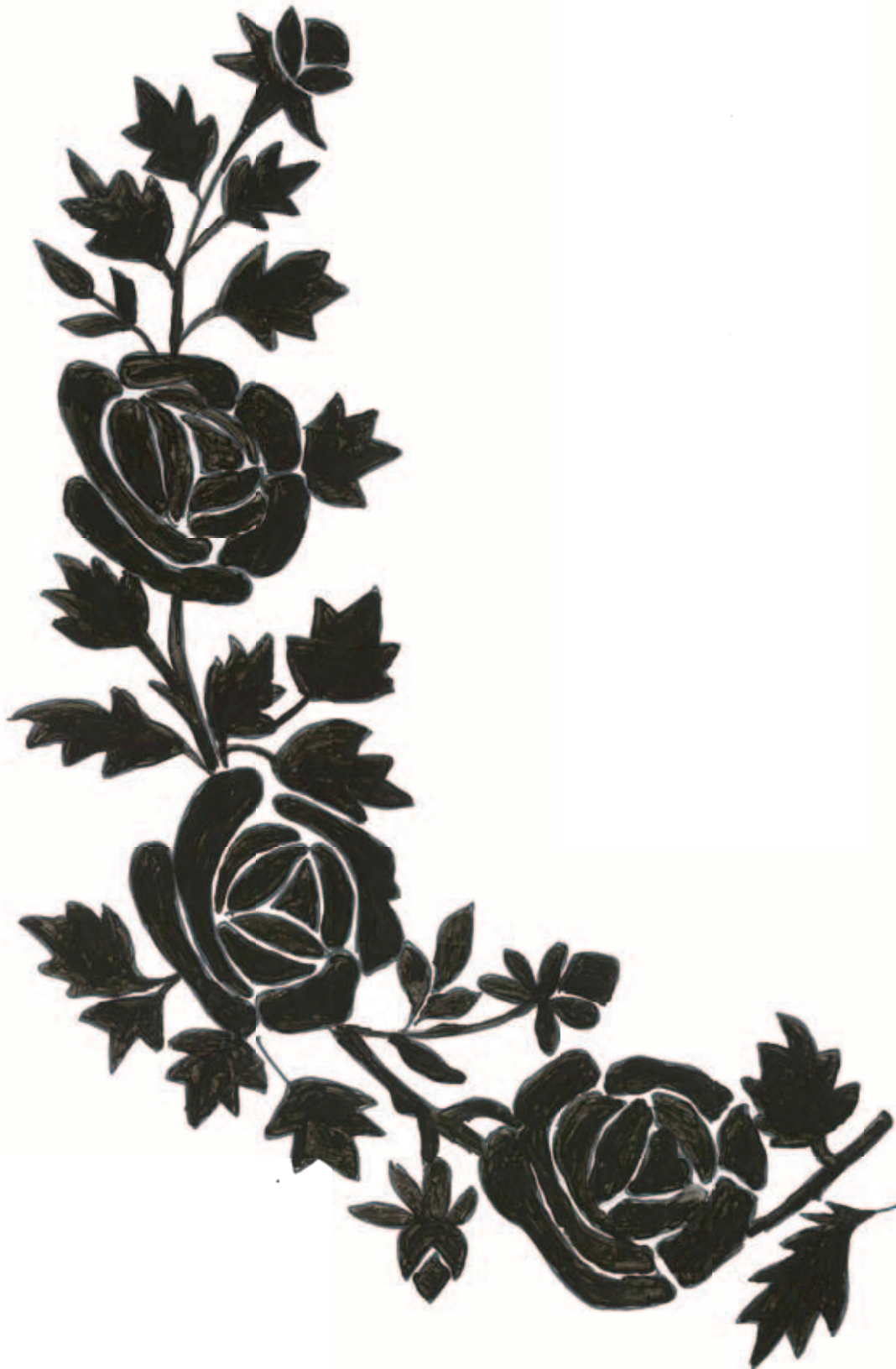
1776

haft 7

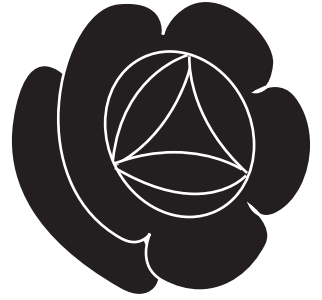
Fartuch świąteczny, czarny, haftowany czarnym jedwabiem
Kup (gm. Dobrzeń Wielki)

18

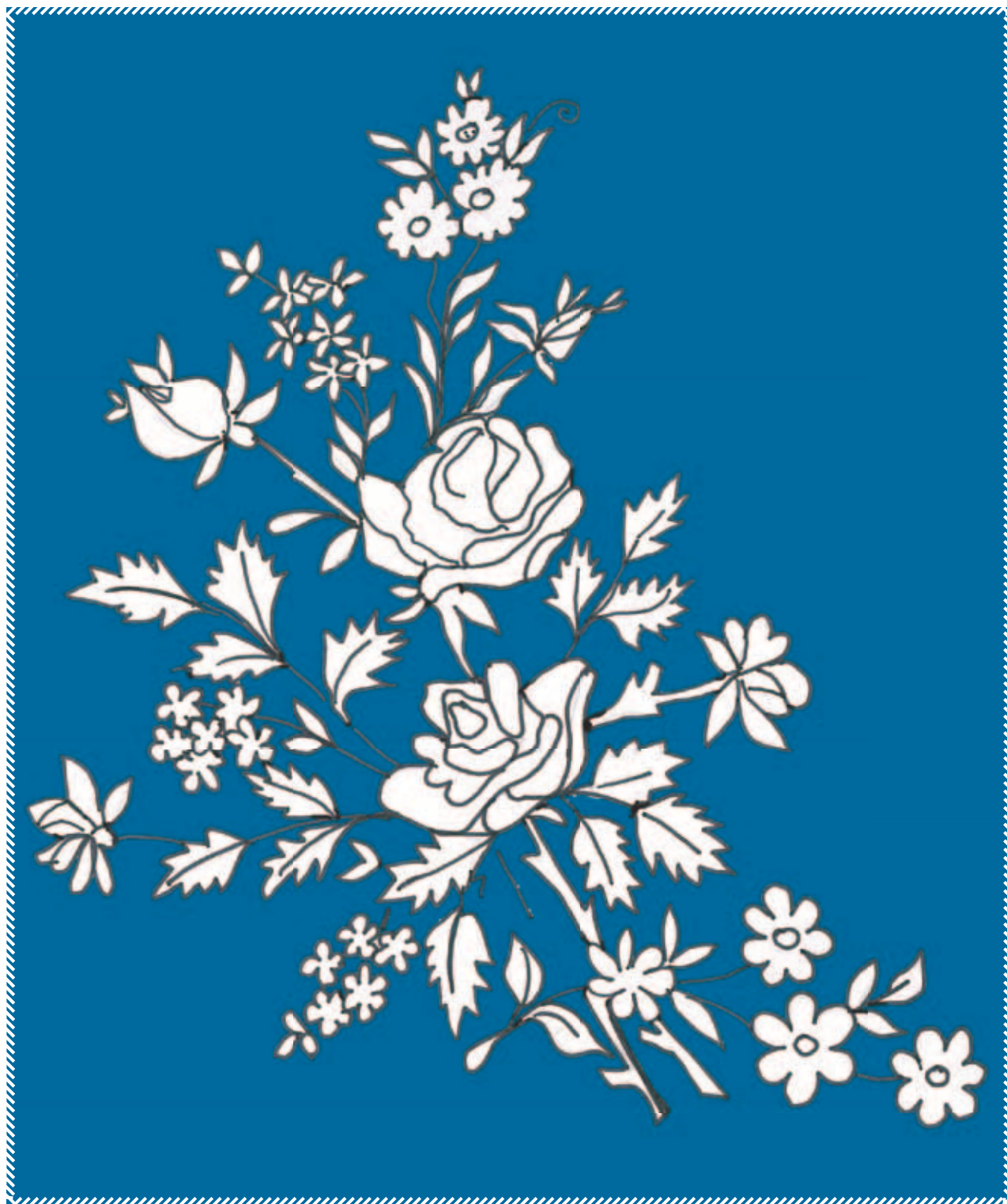
1819

haft 8

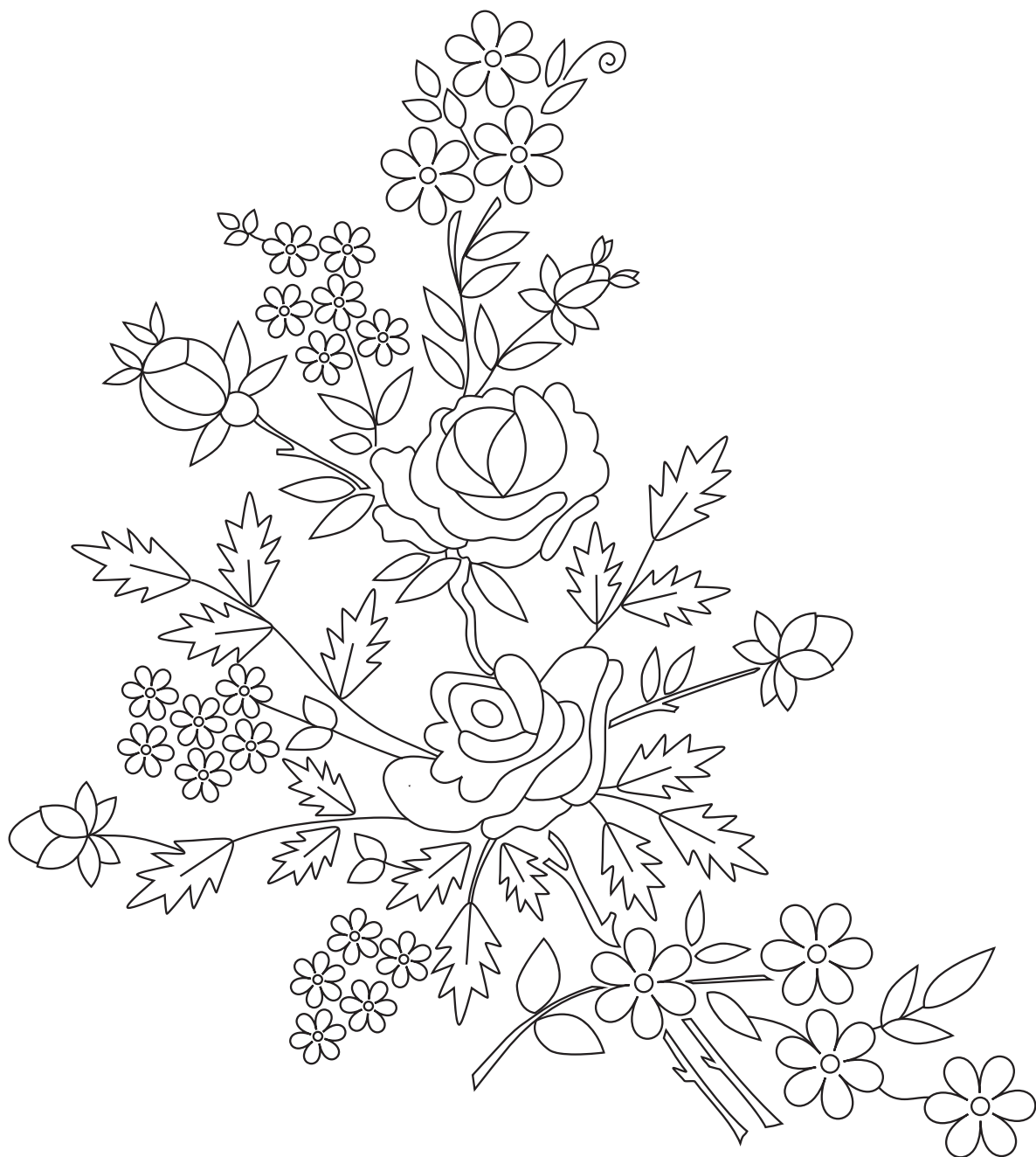
Fartuch świąteczny, niebieski, haftowany srebrną nicią
Chrzastowice (gm. Chrzastowice)

20

1634A

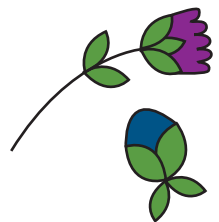
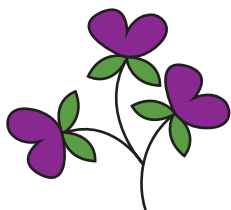
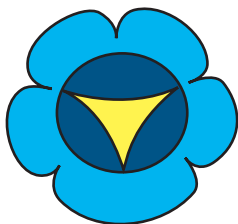
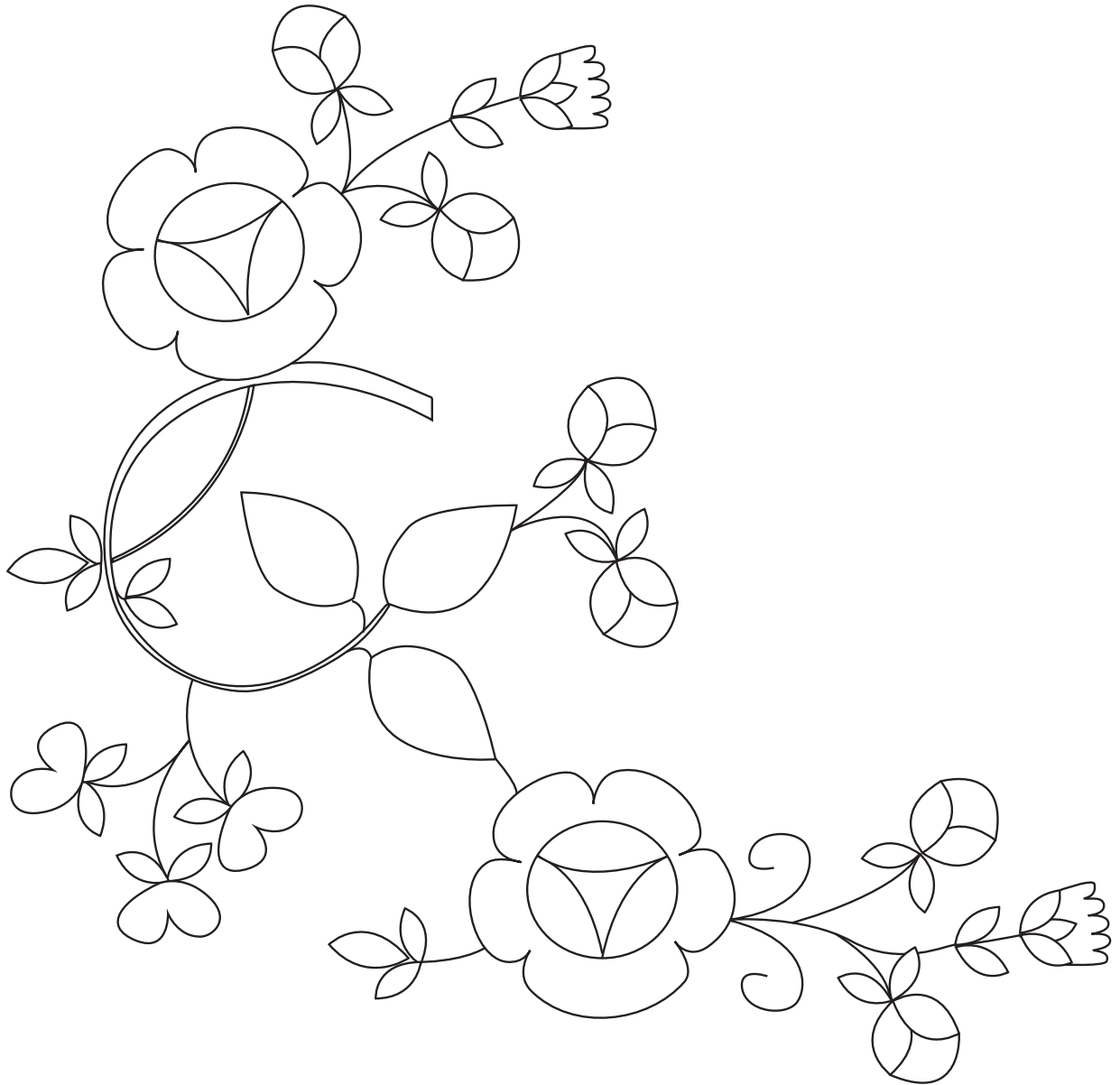

haft 9

Fartuch świąteczny, biały, haftowany muliną
Chrząstowice (gm. Chrząstowice)

22

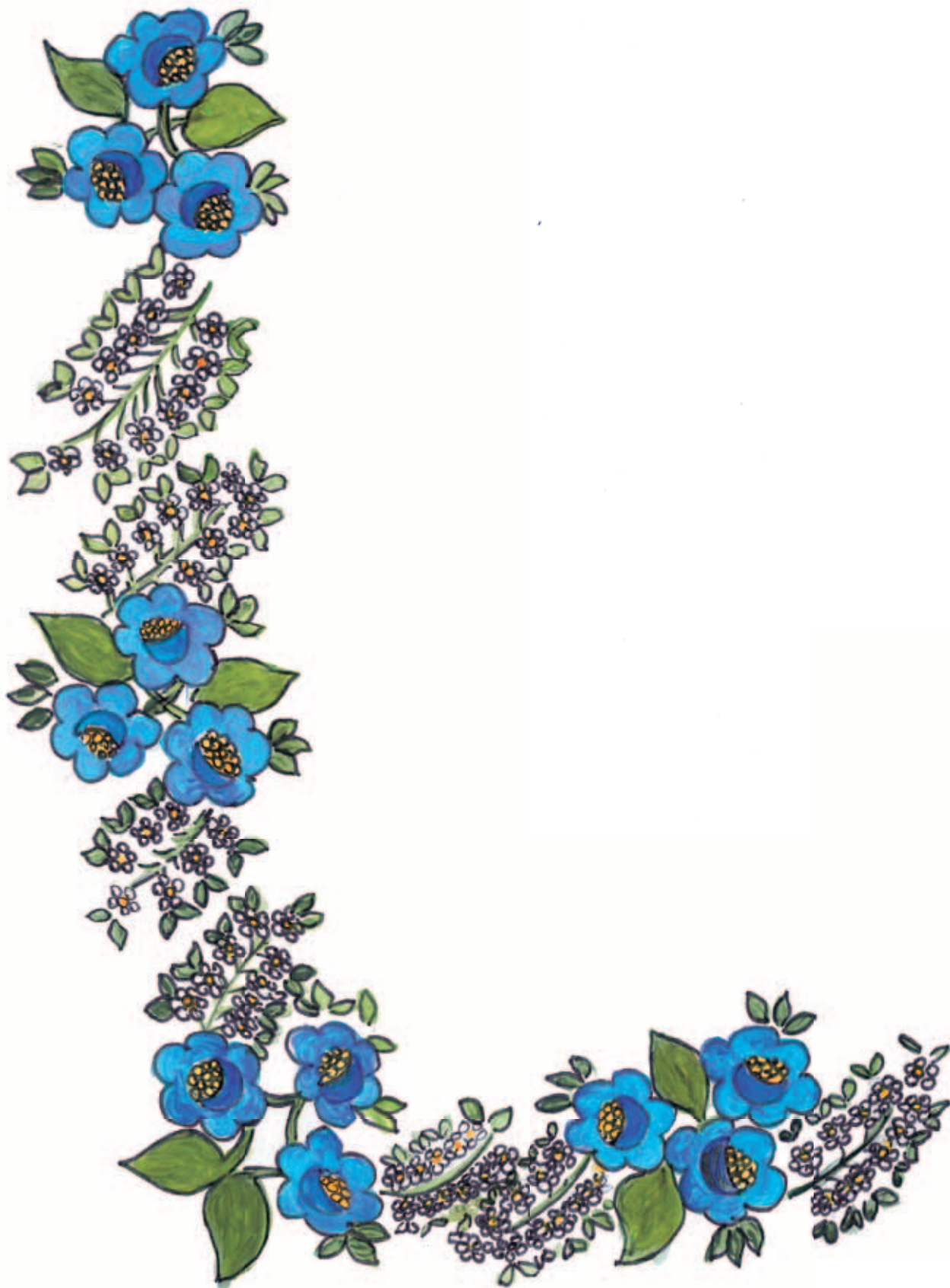

haft 10

Fartuch czarny, jedwabny, haftowany jedwabną nicią
Górki (gm. Prószków)

24

1506

1613

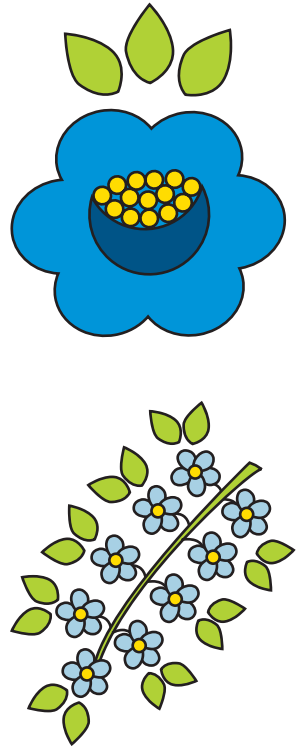
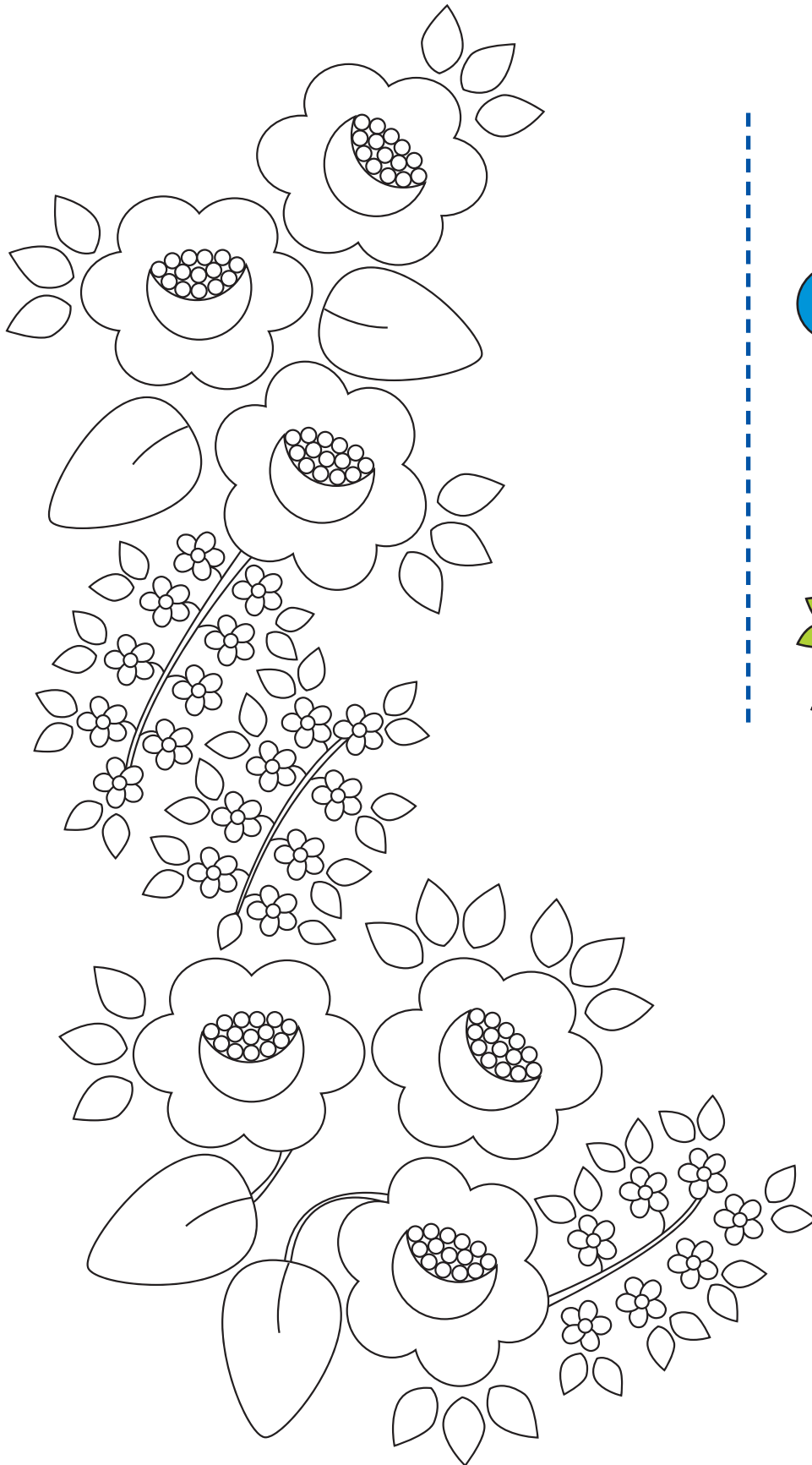
1620A

1622

1698

haft 11

Fartuch czarny, jedwabny, haftowany muliną
Górki (gm. Prószków)

26

1505

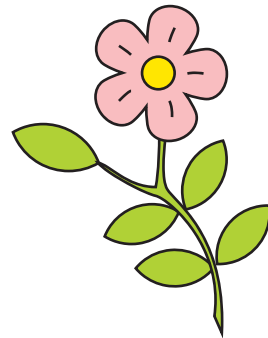
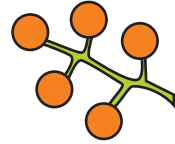
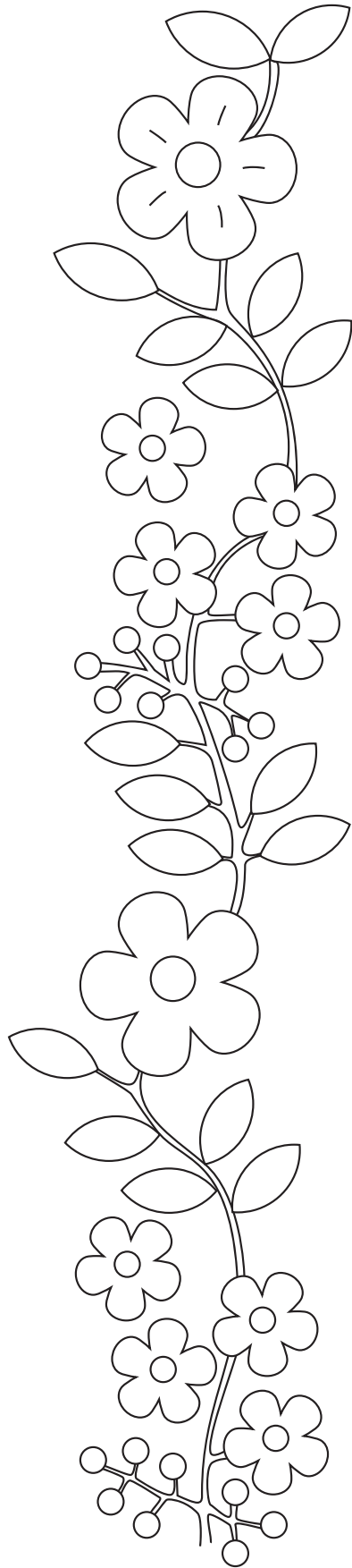
1523

1544

1698

haft 12

Fartuch czarny, jedwabny, haftowany jedwabną nicią
Górki (gm. Prószków)

28

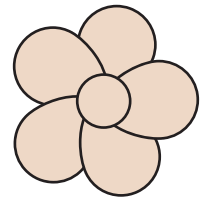
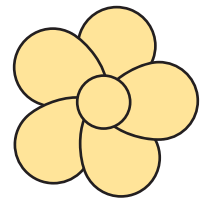
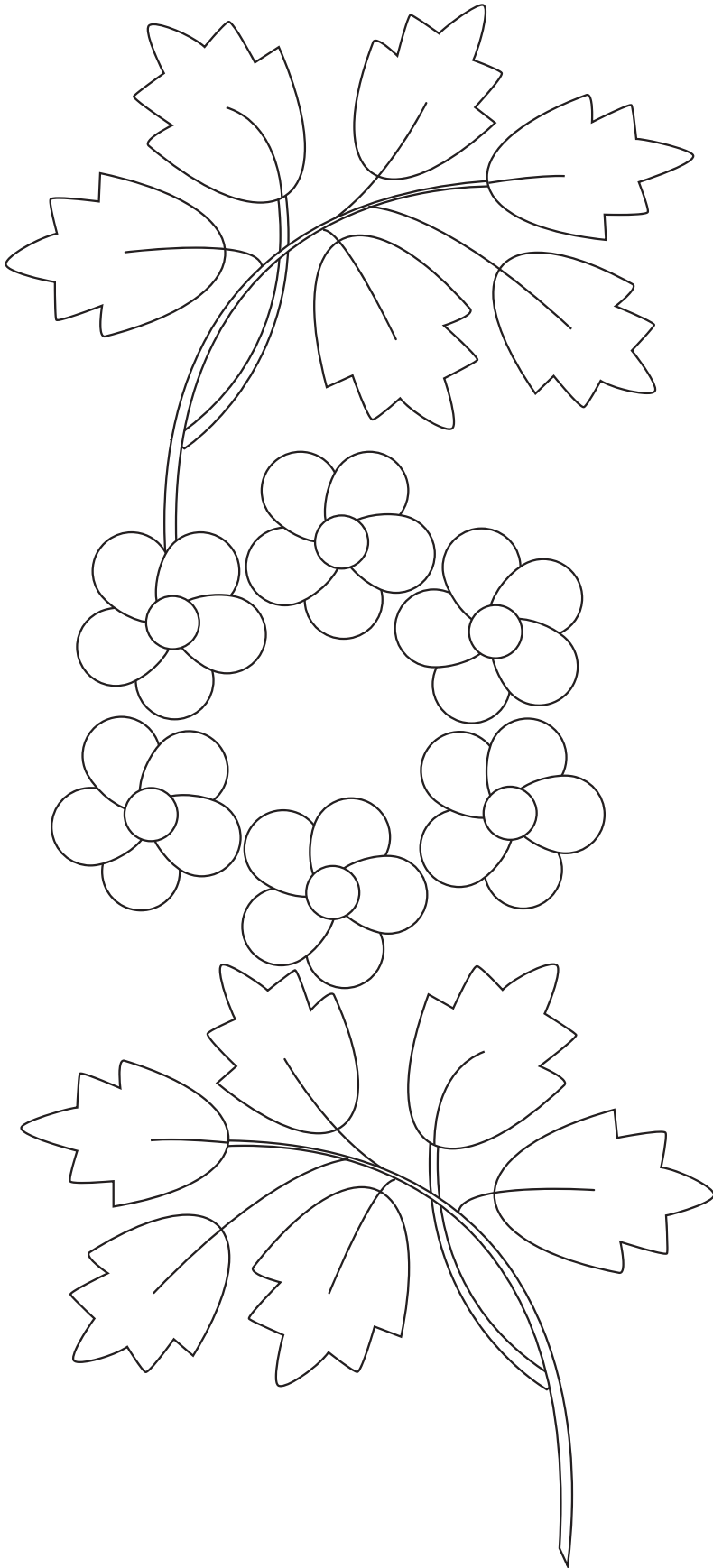

1508

1712

1782B

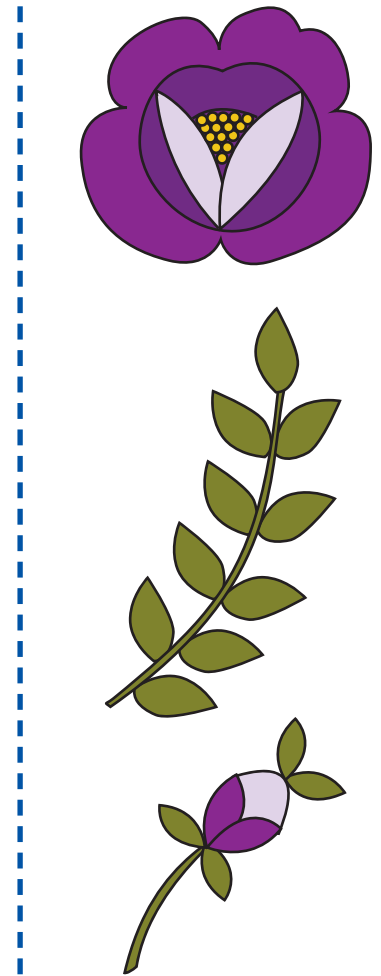
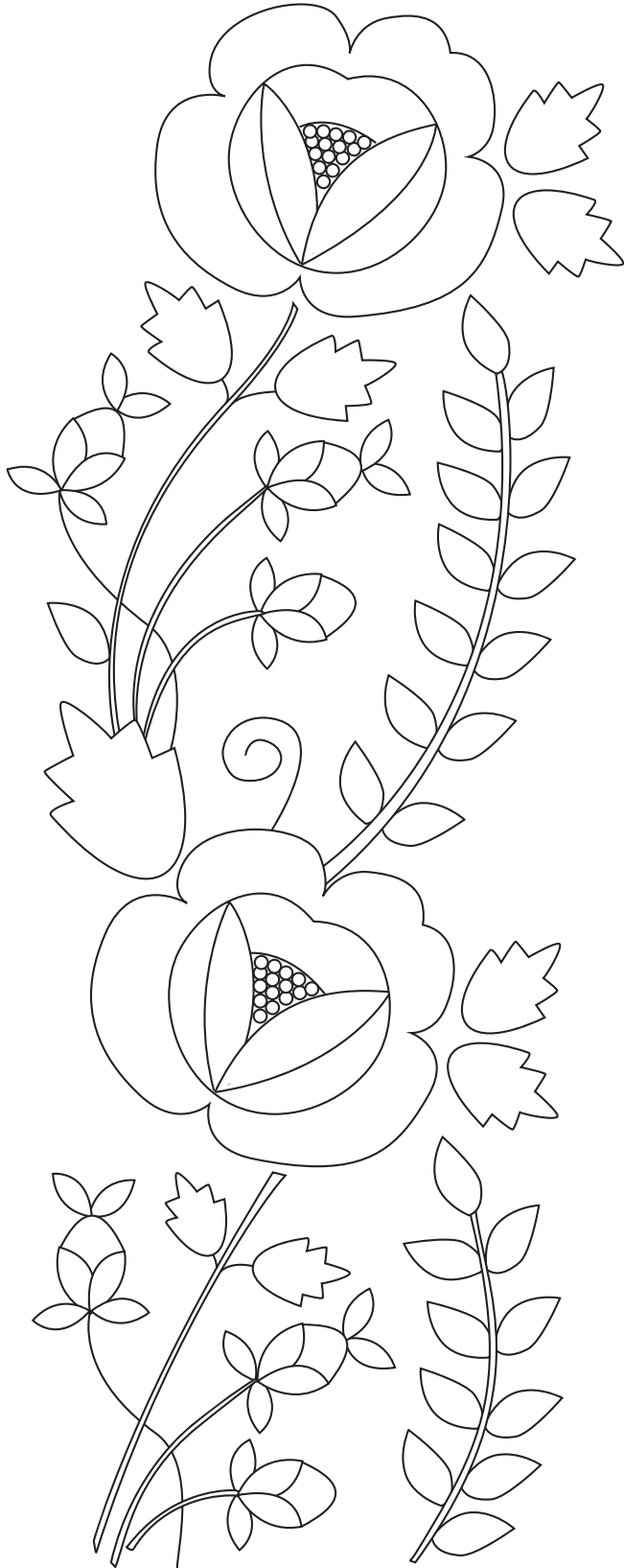

haft 13

Fartuch świąteczny, jedwabny, czarny, haftowany jedwabiem
Popielów (gm. Popielów)

30

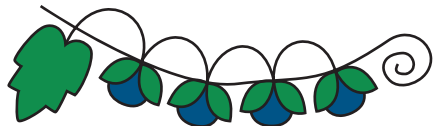
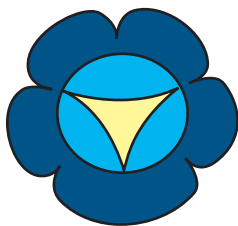
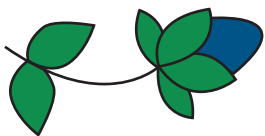
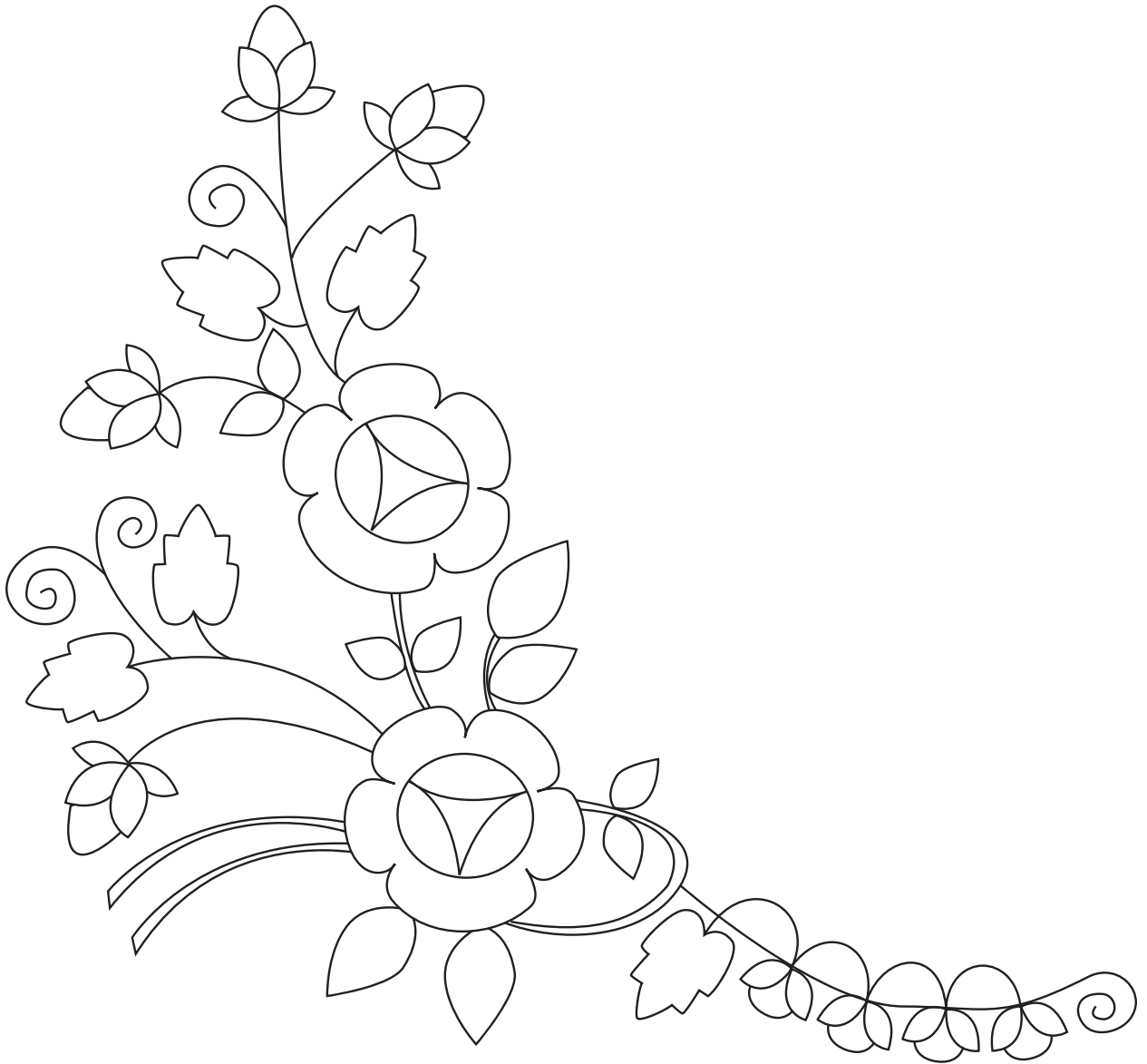

haft 14

Fartuch świąteczny, biały, haftowany muliną
Chrzastowice (gm. Chrzastowice)

32

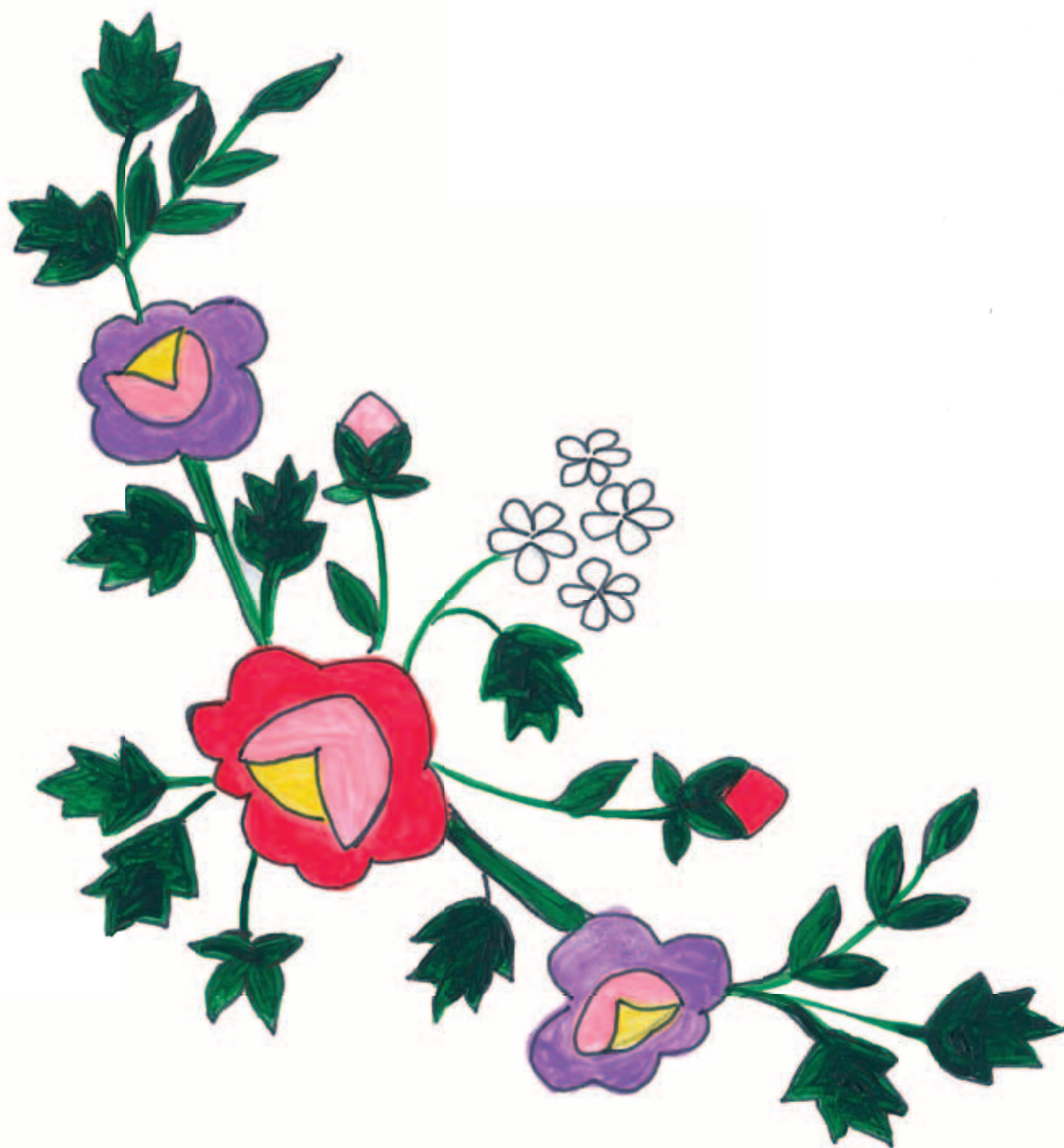

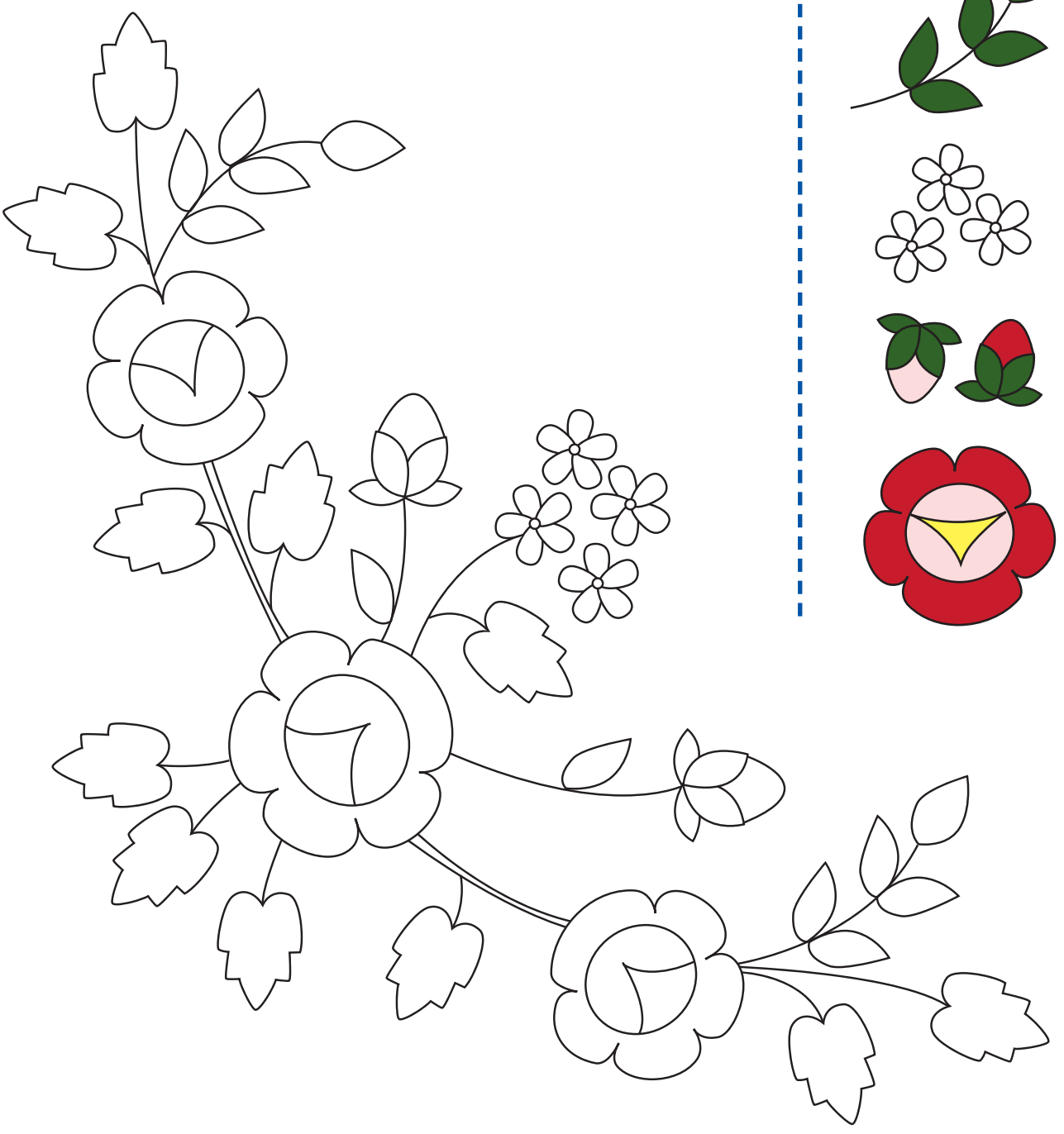
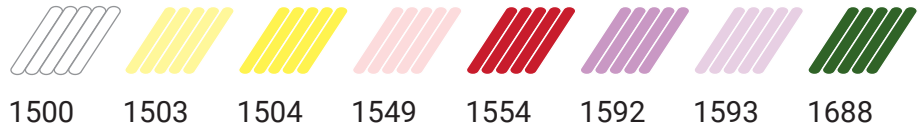

haft 15

Fartuch świąteczny, biały, haftowany muliną
Chrzastowice (gm. Chrzastowice)

34

haft 16

Fartuch świąteczny, jedwabny, czarny, haftowany jedwabiem
Zimnice Wielkie (gm. Prószków)

36

1509

1527

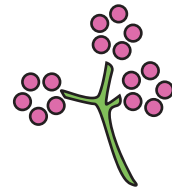
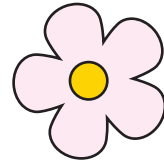
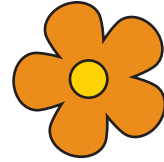
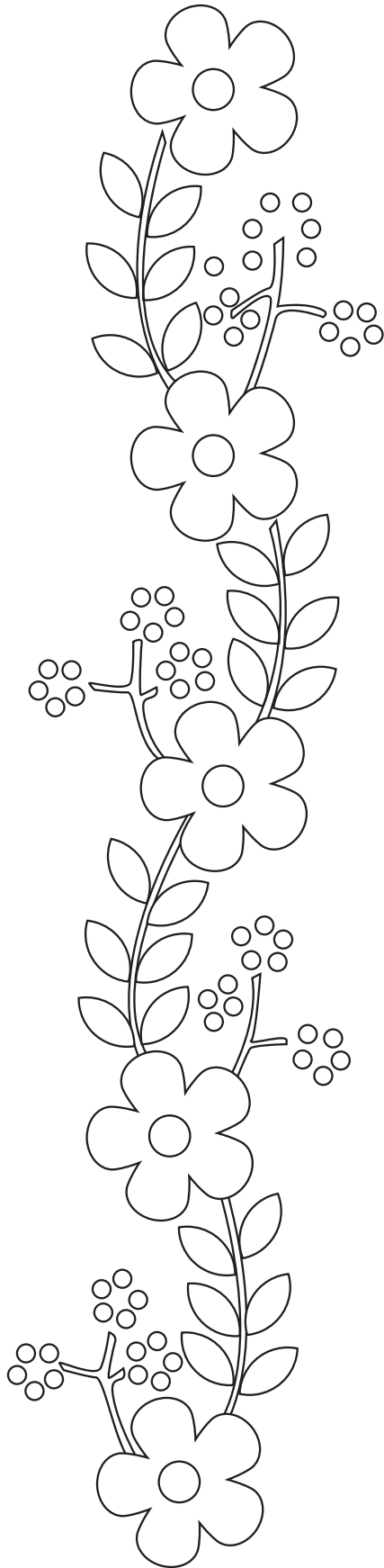
1543

1600

1680

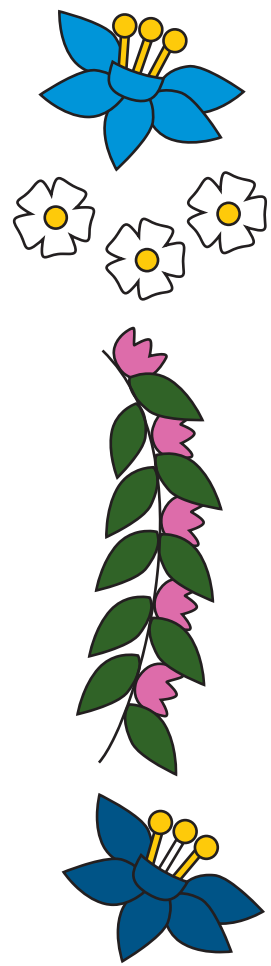
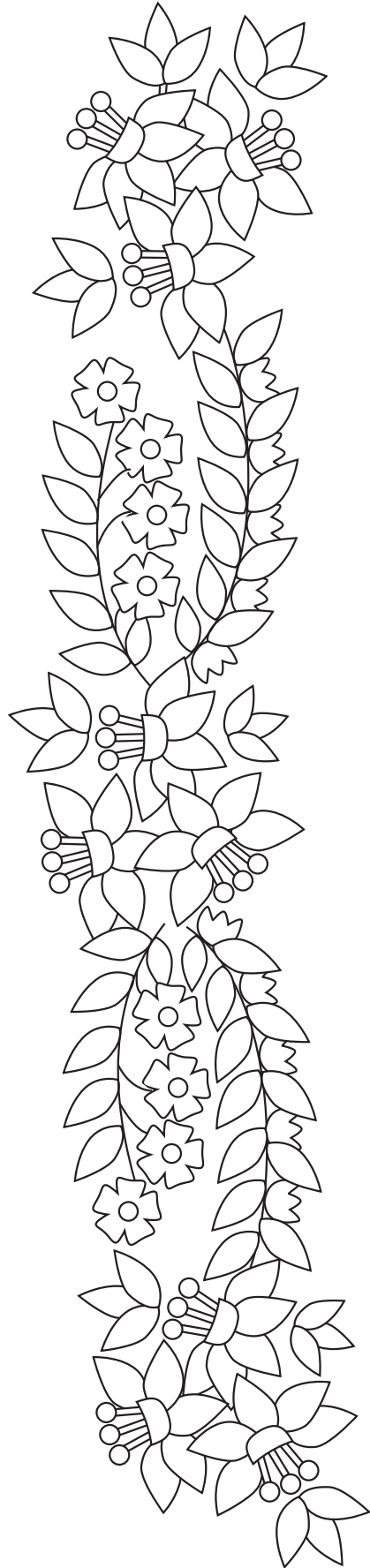

haft 17

Fartuch czarny, jedwabny, haftowany muliną
Jełowa (gm. Łubniany)

38

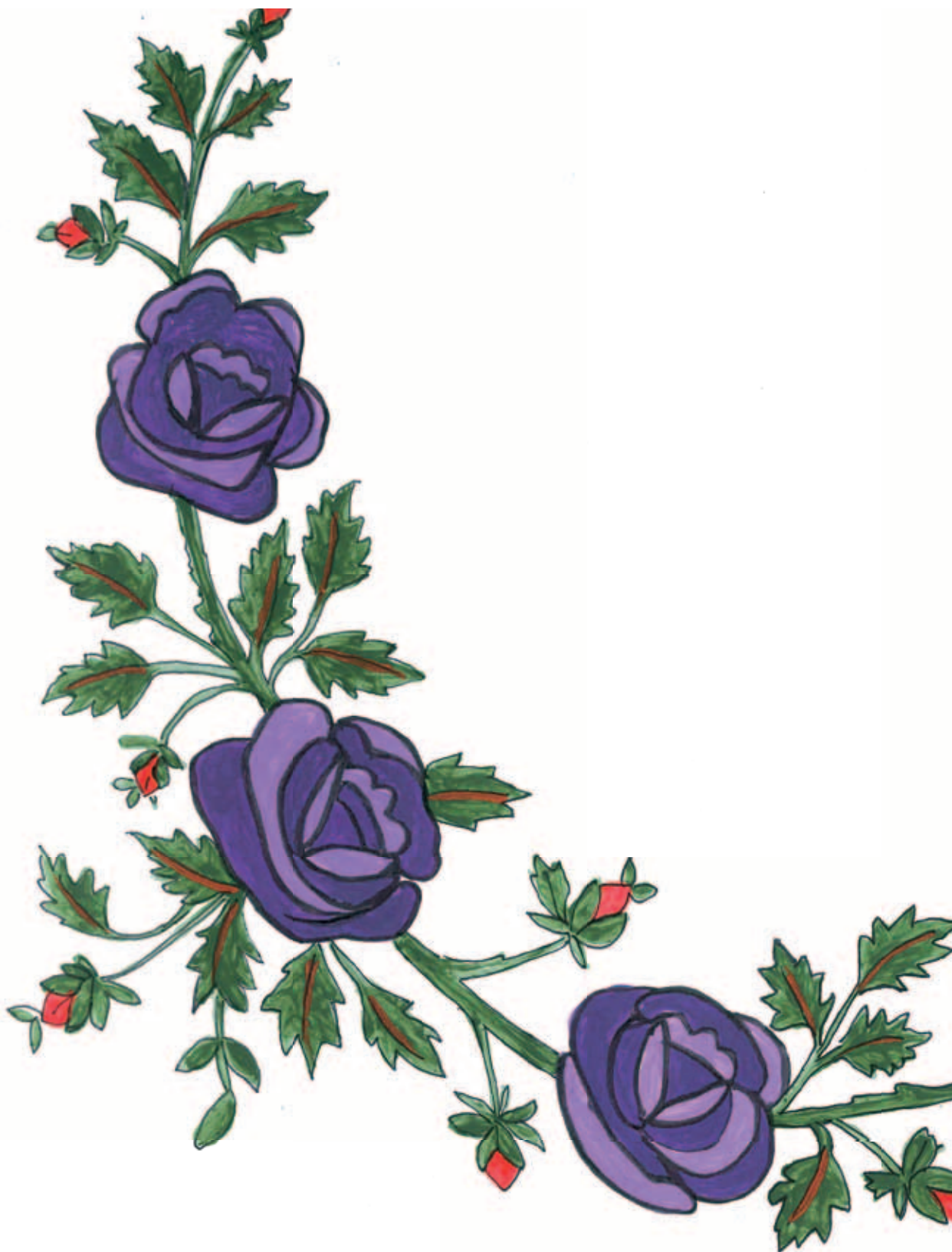

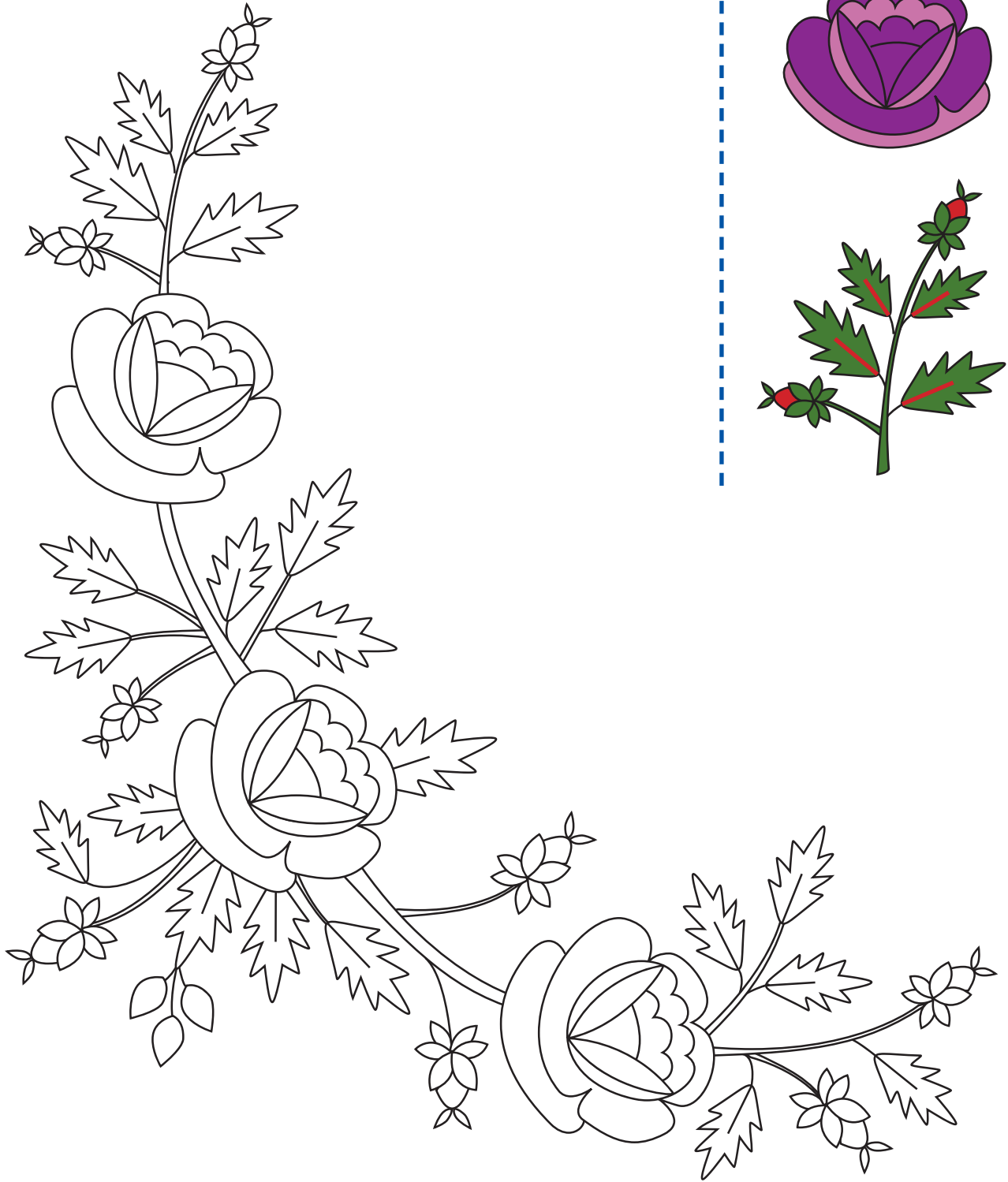

haft 18

Fartuch świąteczny, czarny, jedwabny, haftowany jedwabną nicią
Dobrzeń Wielki (gm. Dobrzeń Wielki)

40

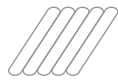

haft 19

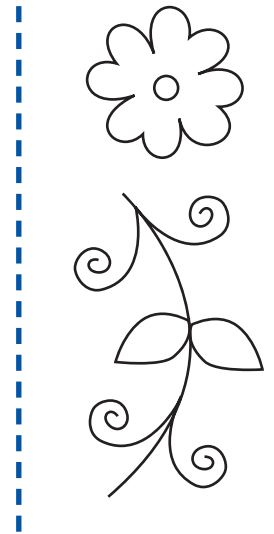
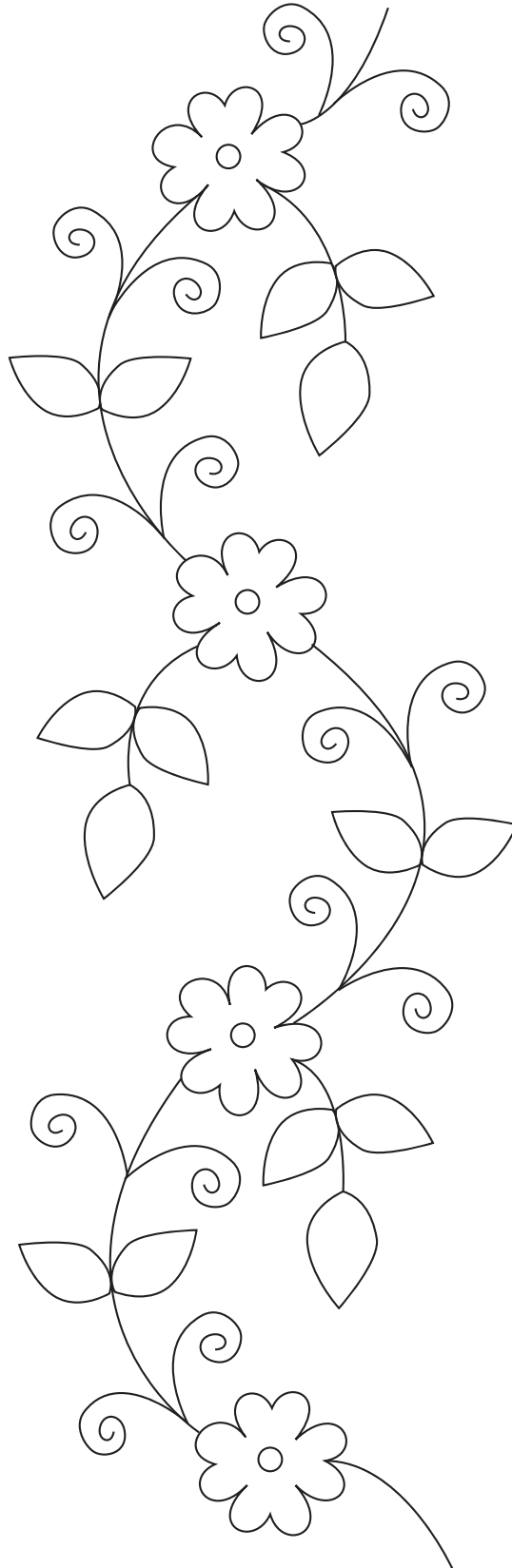
Fartuch codzienny w biało-niebieskie pasy, haftowany muliną
Komprachcice (gm. Komprachcice)

42

1500

zestawienie mulin

44

1503 1504 1505 1506 1508 1509

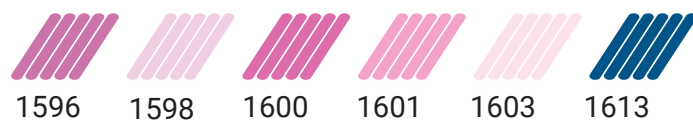
1510 1514 1523 1527 1541 1542

1543 1544 1548 1549 1550 1554

1570 1587 1588 1590 1592 1593

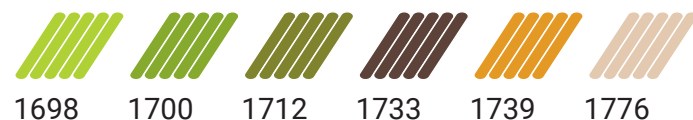
1596 1598 1600 1601 1603 1613

1619 1620 1622 1662 1664 1680

1682 1686 1687 1688 1689 1692

1698 1700 1712 1733 1739 1776

1620A 1634A 1721A 1782B 1500 1819

Numeracja mulin wg wzornika kolorów firmy Ariadna.
Kolorystyka poglądowa.

FOTOGRAFIE

Piotr Szafrański

RYSUNKI

Alicja Kasprzak

SKŁAD, OPRACOWANIE GRAFICZNE, SCHEMATY HAFTÓW, DRUK

Wydawnictwo Alia-Media
tel. 609 547 182 • aliamedia.wydawnictwo@gmail.com
www.aliamedia.pl

Copyright © 2023 Piotr Szafrański
Wszelkie prawa zastrzeżone • All rights reserved

ISBN 978-83-967249-0-8

WYDAWCA

Piotr Szafrański
piotrszafranski@op.pl

Piotr Szafrński

piotrszafranski@op.pl
Hafty Śląskie | Facebook

ISBN 978-83-967249-0-8